

Händelseförloppet i *Henrik V*

Handlingen utspelar sig i England och Frankrike

Text: Roland Heiel

Prolog: Chorus (berättaren)

Chorus berättar om pjäsen; scenen är ett rike, prinsar är aktörer. Han ber om ursäkt för att en person som han framför ett sådant storverk på 'dessa enkla bräder' (scenen)

Chorus frågar sig om det franska riket rymms i teatern, om man ens kan stapla hjälmarna vid Agincourt 'i detta O av trä' (the Globe). Han vädjar till publikens fantasi.

Chorus ber oss föreställa oss två monarkier, att göra 'många tusen man av en' och att i vår fantasi 'skapa jättehäror'. Han ber oss också vara nådig i vår bedömning av pjäsen.

AKT I

Scen 1: London. En försal i slottet

Ärkebiskopen av Canterbury och biskopen av Ely samtalar om hotet att kyrkans rikedomar ska beslagtas. Canterbury tror att kungen kommer att stödja kyrkan.

Canterbury har erbjudit kungen pengar som stöd i krig mot Frankrike och på så sätt förhindra hotet mot kyrkan. Innan kungen svarar får han besök av ett franskt sändebud.

Scen 2: Audienssalen

Canterbury hävdar kungens rätt till franska kronan och får stöd av Ely, Exeter och Westmoreland. De förespråkar krig och Henrik beslutar sig för att invadera.

AKT II

Prolog: Chorus

Sändbud från Frankrike lämnar ett hånfullt meddelande till kung Henrik samt tennisbollar som gåva. Henrik lovar de ska få en match och skickar med en krigsförklaring.

Chorus berättar om England krigsförberedelser, att tre män ska döda kungen och försäkras publiken om att den ska föras till Frankrike utan att bli sjösjuka.

Scen 1: London. En gata

Nym och Pistol bråkar om fru Quickly, Nym's förra fästmö, nu gift med Pistol. Bardolph vill försoning innan de går i krig och hotar döda den som brukar sitt dragna vapen.

Pagen ber Vårdinnan hjälpa sjuke Falstaff. De går. Nym och Pistol bråkar. Bardolph får dem att sluta. Vårdinnan säger att Falstaff blivit sämre. De går för att besöka honom.

Scen 2: Southampton. Rådsalen

Scroop, Grey och Greven av Cambridge förespråkar hårt straff för ett fyllo som skrikit åt kungen. Denne avslöjar dem som förrädare. De ber om nåd men avrättas.

Scen 3: London. Utanför ett värdshus

Pistol, Nym, Bardolph och Pagen sörjer Falstaff, vars död beskrivs på ett rörande sätt av fru Quickly. De andra tar adjö av henne när de nu går ut i kriget mot Frankrike.

Scen 4: Sal i den franske kungens palats

Franske kungen gör upp planer för att försvara riket. Dauphin förringar Henriks styrka, medan konnetabeln och kungen uttrycker beundran över kung Henrik.

Exeter kommer som sändebud till franske kungen. Kravet är att denne ska lämna ifrån sig kronan eller besegras. Kungen vill ha natten på sig att tänka igenom sitt svar.

Citatet:
"Fega hundar skäller som grövst, när bytet som de jagar, flyr långt framför dem."

(Dauphin i *Henrik V*)

AKT III

Prolog: Chorus

Chorus ber publiken tänka sig England segla till Frankrike, och att ett franskt sändebud erbjuder Henrik att gifta sig med prinsessan Catharine, med hertigdömen som hemgift.

Scen 1: Frankrike. Vid Harfleurs portar

Framför Harfleur sporrar Henrik trupperna med ett tal, där han berömmar engelska soldaters mod. De stämmer in i ett fältrop: 'Gud för kung Harry, England och Sankt George!'

Scen 2: På samma plats

Bardolph ger ett stridsrop men Pistol, Nym och Pagen är mindre entusiastiska. Fluellen jagar på dem. Pagen halkar efter och reflekterar över hur fega och oärliga de andra tre är.

Scen 3: På samma plats

Henrik hotar folket i Harfleur med de favoriter som utsätts för när soldater plundrar en stad. Harfleurs kommandant kapitulerar. Henrik och hans män drar in i staden.

Scen 4: Rouen. Franske kungens slott

Prinsessan Catharine får lektion i engelska av sin kammarjungfru. På grund av utalssvårigheter, låter vissa kroppsdelar på engelska oanständiga på franska.

Fluellen, Gower, Macmorris och kapten Jamy (från England, resp. Wales, Irland och Skottland) diskuterar belägringen i ett komiskt samtal på resp. dialekt.

Scen 5: Ett annat rum i slottet

Franska ledarna förundras över Englands styrka. Franske kungen ger order om massivt anfall och skickar Montjoy att höra vad lösen Henrik vill betala för att skonas.

Scen 6: Det engelska lägret i Picardie

Gower blir besviken när Pistol söker rädda Bardolph som dömts till döden för stöld i en kyrka. Fluellen beskriver Pistol som stor i orden. Gower tycker Pistol är en bluff.

Henrik godkänner Bardolphs straff. Sändebudet Montjoy erbjuder Henrik vapenvila om lösen betalas. Henrik medger att de är svaga, men vägrar betala och förbereder för strid.

AKT IV

Scen 7: Franska lägret vid Agincourt

Natten före slaget står en grupp franska ledare och pratar. De ser fram emot en lätt seger mot engelsmännen. Dauphin skryter om sin häst.

Prolog: Chorus

Chorus till publiken: tänka er det segervissa franska lägret, det dyst-ra engelska som Henrik gjuter mod i. Ni kommer att på scen få se slaget vid Agincourt.

Scen 1: Engelska lägret vid Agincourt

En förklädd Henrik träffar en tröttnade Pistol, lyssnar på officerare och soldater. Williams menar att kungar klarar sig bra i krig. Henrik säger att kungen lovat att hellre dö än fångas.

Henrik och Williams ska göra upp om de överlever. Henrik tänker på ansvaret som kung, och ber Gud förlåta för att hans far mördade Rickard II för att komma till makten.

Scen 2: Franska lägret

De franska lorderna är redo för strid och är segervissa. Dauphin menar att engelsmännen lätt kan besegras, att 'ångan av vår tapperhet ska vräka dem omkull'.

Scen 3: Engelska lägret

I ett tal spår Henrik att denna dag alltid ska kommas ihåg och att deltagarna ska värdesätta den så länge de lever. Montjoy lämnar bud om fred mot lösen. Henrik vägrar.

Scen 4: Slagfältet

Pistol tänker skona en fransk soldat mot lösen. Pagen reflekterar över att Pistol undvikit Bardolphs och Nym's öde (att bli hängd) för han varit för feg att stjäla.

Scen 5: Annan del av slagfältet

Fransmännen förvånas över engelsmännens styrka och försöker med en motattack. Bourbon leder fransmännen och föredrar att dö framför att skämmas över en förlust.

Scen 6: Annan del av slagfältet

Exeter ger en gripande skildring av Suffolk och York död. När Henrik hör att fransmännen samlar sina styrkor igen, ger han order om att alla krigsfångar ska dödas.

Scen 7: Annan del av slagfältet

Fransk massaker på pojkar i trossen. Henrik skickar bud till fransmännen om att slåss eller fly. Montjoy medger att England har vunnit och frågar om de kan begrava sina döda.

Henrik talar med Williams som inte känner igen honom. Han ger Fluellen en handske han som förklädd fick av William och säger att den som kräver att få den är en skurk.

AKT V

Scen 8: Framför kung Henriks tält

William och Fluellen ska slåss. Missförstånd reds ut. Henrik ger William handsken full av mynt. En härold kommer med en lista på förluster: Frankrike 10.000, England 25.

Prolog: Chorus

Chorus berättar om Henriks triumfartade återkomst till London, om fredsförhandlingar mellan Frankrike och England, och om hur han åter far till Frankrike.

Scen 1:

Fluellen ger Pistol stryk och tvingar honom äta en lök (symbol för Wales) Den förödmjukade Pistol vill tillbaka till England. Han ska låtsas att såren han fått av Fluellen erhöles i strid.

Scen 2:

Henrik, kungen av Frankrike m.fl. träffas för att fred. Henrik kräver fler franska eftergifter. Han skickar några lördar att återigen förhandla.

Henrik friar till prinsessan Catharine. Hon är osäker men säger ja om hennes far gör det. Förhandlingarna återvänder och parterna går med på giftermål.

PERSONER

Henry V, kung av England
Hertigen av Gloucester } kungens bröder
Hertigen av Bedford }
Hertigen av Exeter, kungens farbror
Hertigen av York, kungens kusin
Grevarna av Westmoreland, Salisbury och Warwick
Ärkebiskopen av Canterbury
Biskopen av Ely
Lord Scroop } sammansvurna mot Henry
Sir Tomas Grey }
Grevnen av Cambridge }
Pistol } förr Falstaffs och Henrys kamrater, nu soldater
Bardolf }
Nym }
Pagen, en pojke, förr i Falstaffs tjänst
En engelsk härold
Värdinnan, förr fru Quickly, gift med Pistol
Sir Tomas Erpingham, Gower, Fluellen, Macmorris, Jamy, officerare i kung Henrys armé
Bates, Court, Williams, engelska soldater

Charles VI, kung av Frankrike
Dauphin, hans son
Hertigarna av Burgund, Orleans, Bretagne och Bourbon
Konnetabeln av Frankrike
Rambures och Grandpre, franska adelsmän
Kammendanten i Harfleur
Montjoy, fransk härold
Isabelle, drottning av Frankrike
Catharine, Charles och Isabelles dotter
Alice, hennes sällskapsdam
Sändebud till kungen av England
Chorus, introducerar varje akt samt säger epilogen

Herrar och damer, officerare, franska och engelska soldater, sändebud och uppvaktande.